

สิทธิของเจ้าหนี้นี้ประกันในการฟื้นฟูกิจการลูกหนี้

นางสาวหทัยรัตน์ ถาวรพานิชกิจ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-17-0511-5

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

SECURED CREDITOR'S RIGHTS IN DEBTOR'S REORGANIZATION

Miss Hathairat Thavornpanichkij

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws in Laws

Faculty of Law

Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974-17-0511-5

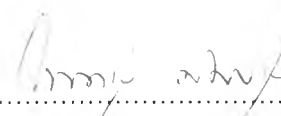
หัวข้อวิทยานิพนธ์	สิทธิของเจ้าหนี้มีประกันในการฟื้นฟูกิจการลูกหนี้
โดย	นางสาวหทัยรัตน์ ถาวรพานิชกิจ
ภาควิชา	นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์มรุธา วัฒนนะชีวะกุล
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	อาจารย์ไกรสร บารมีอวยชัย

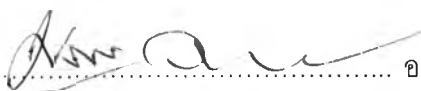

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีคณะนิติศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธิดิพันธ์ เชื้อบุญชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ไพฑูรย์ คงสมบุญ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์มรุธา วัฒนนะชีวะกุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ไกรสร บารมีอวยชัย)

..... กรรมการ
(อาจารย์วิศิษฎ์ วิศิษฎ์สรอรรถ)

หทัยรัตน์ ถาวรพานิชกิจ : สิทธิของเจ้าหนี้มีประกันในการฟื้นฟูกิจการลูกหนี้. (SECURED CREDITOR'S RIGHTS IN DEBTOR'S REORGANIZATION) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.มูรธา วัฒนชะวีระกุล , อ.ที่ปรึกษาร่วม : อ.ไกรสร บารมีอวยชัย ; 198 หน้า. ISBN 974-17-0511-5.

กฎหมายฟื้นฟูกิจการได้รับการบัญญัติขึ้นเพื่อช่วยเหลือลูกหนี้ที่ประสบปัญหาทางการเงินให้สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ โดยไม่ต้องล้มละลายไป ซึ่งจำเป็นต้องมีมาตรการต่าง ๆ ที่เชื่อต่อความสำเร็จในการฟื้นฟูกิจการ อันจำต้องกระทบต่อสิทธิของเจ้าหนี้โดยเฉพาะสิทธิของเจ้าหนี้มีประกันเป็นอย่างมาก เช่น การพักบังคับชำระหนี้ ทำให้เจ้าหนี้มีประกันไม่สามารถบังคับชำระหนี้เอาหลักประกันได้ เป็นต้น ทางออกที่ดีที่สุด คือ เมื่อมาตรการต่าง ๆ จำต้องกระทบต่อสิทธิของเจ้าหนี้โดยเฉพาะเจ้าหนี้มีประกัน ในขณะเดียวกันต้องให้ความคุ้มครองสิทธิของเจ้าหนี้มีประกันอย่างเพียงพอด้วย ภายใต้วงนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามาตรการต่าง ๆ ตามกฎหมายฟื้นฟูกิจการที่มีผลกระทบต่อสิทธิของเจ้าหนี้มีประกันตามกฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศ รวมทั้งความคุ้มครองที่เจ้าหนี้มีประกันได้รับจากกฎหมายดังกล่าว เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมให้วัตถุประสงค์ของกฎหมายฟื้นฟูกิจการและกฎหมายหลักประกันเกิดความสมดุลกัน

จากการศึกษาวิจัยพบว่าพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช 2483 ยังมีบทบัญญัติที่คุ้มครองสิทธิของเจ้าหนี้มีประกันในการฟื้นฟูกิจการลูกหนี้ไม่เพียงพอ ซึ่งอาจจะส่งผลให้เจ้าหนี้มีประกันได้รับความเสียหายและไม่ให้ความร่วมมือในการฟื้นฟูกิจการ กล่าวคือ

- 1. ไม่มีบทบัญญัติชัดเจนความเสียหายที่เจ้าหนี้มีประกันได้รับจากความล้มเหลวของความคุ้มครองที่เพียงพอ
- 2. ไม่มีบทบัญญัติที่ชัดเจนเกี่ยวกับค่าชดเชยที่เจ้าหนี้มีประกันทำให้เกิดปัญหาในการแบ่งชั้นเจ้าหนี้มีประกันในการออกเสียงยอมรับหรือปฏิเสธแผน
- 3. ไม่มีบทบัญญัติในการคุ้มครองสิทธิของเจ้าหนี้มีประกันในการพิจารณาเห็นชอบแผนของศาล ในกรณีที่เจ้าหนี้มีประกันไม่เห็นชอบกับแผน

เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนวทางแก้ไขดังต่อไปนี้

- 1. ควรมีการชัดเจนความเสียหายที่เจ้าหนี้มีประกันได้รับจากความล้มเหลวของความคุ้มครองที่เพียงพอโดยกำหนดให้เป็นหน้าที่มีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินของลูกหนี้
- 2. ควรมีการบัญญัติคำนิยามคำว่า "หนี้มีประกัน" ว่าหมายถึงจำนวนหนี้ที่มีการให้หลักประกันไว้ เพื่อแก้ไขปัญหาในการแบ่งชั้นเจ้าหนี้มีประกันในการออกเสียงยอมรับหรือปฏิเสธแผน
- 3. เพิ่มหลักเกณฑ์ในการคุ้มครองสิทธิของเจ้าหนี้มีประกันในกรณีที่ศาลจะพิจารณายืนยันแผนได้ ในกรณีที่เจ้าหนี้มีประกันไม่เห็นชอบกับแผน เพื่อให้ศาลเข้ามาทำหน้าที่ตรวจสอบแผนฟื้นฟูกิจการว่าแผนฟื้นฟูกิจการนั้นได้ให้ความคุ้มครองสิทธิของเจ้าหนี้มีประกันอย่างเพียงพออีกทางหนึ่ง

ภาควิชา.....นิติศาสตร์.....	ลายมือชื่อนิติสด.....
สาขาวิชา.....นิติศาสตร์.....	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา.....2544.....	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4186157334 : MAJOR LAW

KEY WORD: SECURED CREDITOR / REORGANIZATION

HATHAIRAT THAVORNPANICHKIJ : SECURED CREDITOR'S RIGHTS IN DEBTOR'S REORGANIZATION.

THESIS ADVISOR : ASST. PROF. MURATHA WATTANACHEVAKUL, THESIS COADVISOR : KRAISORN

BARAMEEAUYCHAI ; 198 pp. ISBN 974-17-0511-5.

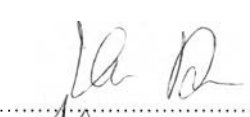
The business reorganization law has been provided as an aid to debtors facing financial problems so that they may continue their business without going bankrupt. For this purpose, there must be measures favorable to success in the reorganization and they are obliged to produce a great effect on creditors' rights, especially the rights of a secured creditor, such as, an automatic stay. As a result, the secured creditor becomes unable to enforce compulsory performance against the collateral, etc. The best way out is that if these measures are obliged to affect the rights of the creditors especially a secured creditor then they must at the same time also protect the secured creditor's rights adequately. The objective of this research is to study the measures under the business reorganization law which affect the rights of a secured creditor under Thai and international laws, including the protection which the secured creditor derives from these laws, in order to find appropriate guidelines for a balance between the objectives of the business reorganization law and those of the surety law.

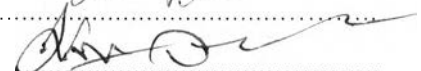
Following the study and research, it was found that in the Bankruptcy Act 1940 the provisions protecting a secured creditor's rights in a debtor's reorganization remain inadequate. As a result, the secured creditor may sustain damage and offer no cooperation in the business reorganization, that is:

1. There is no provision for a compensation for the damage sustained by the secured creditor as a result of the failure of adequate protection;
2. There is no clear provision concerning the word "secured debt", thereby resulting in a problem of the classification of the secured creditors in a vote accepting or rejecting the plan;
3. There is no provision for the protection of the secured creditor's rights in the court's approval of the plan in the event the secured creditor does not approve of the plan.

To solve these problems, I the Researcher would like to recommend the following guidelines for solution:

1. There should be a compensation for the damage sustained by the secured creditor as a result of the failure of adequate protection: to this, the compensation should be designated as a debt with a preferential right over the debtor's property;
2. The word "secured debt" should be defined as an amount of indebtedness for which collateral has been provided, for the purpose of solving the problem of classification of the secured creditors in a vote accepting or rejecting the plan;
3. There should be an increase in the criteria for the protection of the secured creditor's right in the confirmation of the plan by the court in the event the secured creditor does not agree to the plan, so that the court may perform the duty to examine the reorganization plan as to whether such plan has also provided adequate protection for the secured creditor's rights.

Department..... Law ..... Student's signature.....

Field of study..... Laws..... Advisor's signature.....

Academic year..... 2001..... Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณสิ่งศักดิ์สิทธิ์และคุณพ่อคุณแม่ที่คอยให้กำลังใจแก่ผู้เขียนและสนับสนุนการศึกษาของผู้เขียนด้วยดีมาตลอด

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์ไพฑูรย์ คงสมบุญ เป็นอย่างสูง ที่ท่านอาจารย์ได้กรุณาให้ความเมตตาแก่ผู้เขียนรับเป็นประธานสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และกรุณาให้คำแนะนำต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งที่ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จไปได้ด้วยดี

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์มูรธา วัฒนชะวีระกุล และท่านอาจารย์ไกรสร บารมีอวยชัย เป็นอย่างสูง ที่กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และกรุณาให้คำปรึกษา แนะนำข้อคิดต่าง ๆ จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์วิศิษฐ์ วิศิษฐ์สรอรรถ เป็นอย่างสูง ที่ท่านอาจารย์ได้กรุณาให้ข้อมูล คำปรึกษาและชี้แนะแนวทางในการเขียนวิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้กำลังใจแก่ผู้เขียนในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ท่านพรชัย อัครวัฒนาพร ท่านภูมิวุฒิ พุทธสุธัตตา ท่านสมบุญ ฐักิจการพานิช ท่านอัจฉรา จันทร์นวล เป็นอย่างสูง ที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่ายิ่งให้คำแนะนำแก่ผู้เขียนขณะทำโครงร่างวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ท่านรองศาสตราจารย์ธงทอง จันทร์วางศุ เป็นอย่างสูง ที่ท่านอาจารย์ได้กรุณาให้ความเมตตาแก่ผู้เขียน ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ท่านรองศาสตราจารย์สำเรียง เมฆเกรียงไกร เป็นอย่างสูง ที่ท่านอาจารย์ได้กรุณาให้ความเมตตาแก่ผู้เขียนเป็นอย่างมากขณะทำโครงร่างวิทยานิพนธ์

ผู้เขียนขอขอบคุณ คุณสนมนาฏ เมธิกุล คุณสันที ดิษยบุตร คุณอรนภา บุญพิพัฒนาพงศ์ คุณนวลจันทร์ วัฒนทรัพย์ ที่กรุณาเสียสละเวลาให้ความช่วยเหลือในด้านแปลข้อมูลต่างประเทศ

ผู้เขียนขอขอบคุณ คุณพิสุทธิ์ อัดถกมล ที่กรุณาเสียสละเวลาช่วยให้ความกระจ่างในกฎหมายพื้นฟูกิจการของประเทศอังกฤษแก่ผู้เขียน

ผู้เขียนขอขอบคุณ คุณศศิอนงค์ จงกลนี คุณชวลิต สุธตระกูล คุณโชติรส หวังหลี คุณเศรษฐบุตร อิทธิธรรมวินิจ ที่ให้ความช่วยเหลือทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ท้ายสุดนี้ หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีข้อบกพร่องประการใด ผู้เขียนกราบขอภัยและน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว ส่วนความดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอมอบให้แก่ท่านอาจารย์คณะนิติศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คุณพ่อคุณแม่และพี่ ๆ ในครอบครัวของผู้เขียนที่ให้กำลังใจผู้เขียนมาโดยตลอด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
บทที่ 2 ความเบื้องต้นเกี่ยวกับสิทธิของเจ้าหนี้มีประกัน.....	4
2.1 แนวคิดพื้นฐานและประวัติความเป็นมาของกฎหมายหลักประกัน.....	4
2.1.1 แนวคิดพื้นฐานและประวัติความเป็นมาของกฎหมายหลักประกัน ในกลุ่มประเทศ CIVIL LAW.....	7
2.1.2 แนวคิดพื้นฐานและประวัติความเป็นมาของกฎหมายหลักประกัน ในกลุ่มประเทศ COMMON LAW.....	11
2.2 วัตถุประสงค์ของการเรียกหลักประกัน.....	16
2.3 ความหมาย ประเภท และลักษณะทั่วไปของเจ้าหนี้มีประกัน.....	19
2.4 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสิทธิของเจ้าหนี้มีประกัน และเจ้าหนี้ ไม่มีประกัน.....	27
2.4.1 ความแตกต่างระหว่างสิทธิของเจ้าหนี้มีประกัน และเจ้าหนี้ไม่มีประกัน ในคดีแพ่ง.....	27
2.4.2 ความแตกต่างระหว่างสิทธิของเจ้าหนี้มีประกัน และเจ้าหนี้ไม่มีประกัน ในคดีล้มละลาย.....	32
บทที่ 3 สิทธิของเจ้าหนี้มีประกันในการฟื้นฟูกิจการลูกหนี้ตามกฎหมายของต่างประเทศ... ..	38
3.1 สิทธิของเจ้าหนี้มีประกันในการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ตามกฎหมายของ ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	38
3.1.1 ประวัติความเป็นมาของกฎหมายฟื้นฟูกิจการ.....	38

3.1.2	ความหมายของเจ้าหนี้มีประกันตามกฎหมายพื้นฟูกิจการของ ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	40
3.1.2.1	เจ้าหนี้ที่มีสิทธิยึดหน่วง (lien).....	40
3.1.2.2	เจ้าหนี้ที่มีสิทธิหักกลบลบหนี้ (set-off)	44
3.1.3	สิทธิของเจ้าหนี้มีประกันในการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้.....	45
3.1.3.1	สิทธิของเจ้าหนี้มีประกันกับการเข้าสู่คดีฟื้นฟูกิจการ	45
3.1.3.2	สิทธิของเจ้าหนี้มีประกันกับการพักบังคับชำระหนี้ (Automatic Stay)	47
3.1.3.3	สิทธิของเจ้าหนี้มีประกันกับการยื่นพิสูจน์หนี้ (Proof of Claim).....	66
3.1.3.4	สิทธิของเจ้าหนี้มีประกันในการจัดกลุ่มเจ้าหนี้เพื่อพิจารณา แผนฟื้นฟูกิจการ.....	68
3.1.3.5	สิทธิของเจ้าหนี้มีประกันกับการออกเสียงยอมรับแผน ฟื้นฟูกิจการ	81
3.1.3.6	สิทธิของเจ้าหนี้มีประกันที่ต้องได้รับความคุ้มครองจากศาล ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบกับแผน	84
3.2	สิทธิของเจ้าหนี้มีประกันในการฟื้นฟูกิจการลูกหนี้ตามกฎหมายของ ประเทศอังกฤษ	96
3.2.1	ประวัติความเป็นมาของกฎหมายฟื้นฟูกิจการในประเทศอังกฤษ.....	96
3.2.2	ความหมายของเจ้าหนี้มีประกันตามกฎหมายของประเทศ อังกฤษ	100
3.2.2.1	เจ้าหนี้มีประกันหลักประกันถาวร (Fixed Charge Creditor)	103
3.2.2.2	เจ้าหนี้มีประกันหลักประกันลอย (Floating Charge Creditor)	104
3.2.3	สิทธิของเจ้าหนี้มีประกันกับการเข้าสู่คดีฟื้นฟูกิจการ	108
3.2.3.1	สิทธิของเจ้าหนี้มีประกันในการได้รับคำบอกกล่าวว่ามี การเสนอคำร้องขอให้ศาลสั่งฟื้นฟูกิจการ	108
3.2.3.2	สิทธิของเจ้าหนี้มีประกันในการคัดค้านการฟื้นฟูกิจการ	109
3.2.4	สิทธิของเจ้าหนี้มีประกันกับการพักบังคับชำระหนี้.....	110
3.2.5	สิทธิของเจ้าหนี้มีประกันกับการยื่นพิสูจน์หนี้.....	112

	หน้า
3.2.6 สิทธิของเจ้าหนี้มีประกันกับแผนฟื้นฟูกิจการ.....	116
3.2.6.1 สิทธิของเจ้าหนี้มีประกันในการออกเสียงยอมรับแผน ฟื้นฟูกิจการ.....	116
3.2.6.2 สิทธิของเจ้าหนี้มีประกันกับการได้รับความคุ้มครอง ตามแผนฟื้นฟูกิจการ.....	118
3.2.7 สิทธิของเจ้าหนี้มีประกันเมื่อสิ้นสุดกระบวนการฟื้นฟูกิจการ.....	119
3.2.7.1 สิทธิของเจ้าหนี้มีประกันในกรณีมีการจำหน่ายหลักประกัน และบริษัทกลับมาประกอบกิจการได้อีกครั้ง.....	119
3.2.7.2 สิทธิของเจ้าหนี้มีประกันในกรณียกเลิกการฟื้นฟูกิจการ.....	121
บทที่ 4 สิทธิของเจ้าหนี้มีประกันในการฟื้นฟูกิจการลูกหนี้ตามกฎหมายไทย.....	122
4.1 ประวัติความเป็นมาของกฎหมายฟื้นฟูกิจการในประเทศไทย.....	122
4.2 ความหมายของเจ้าหนี้มีประกันตามกฎหมายฟื้นฟูกิจการของ ประเทศไทย.....	123
4.2.1 เจ้าหนี้ผู้รับจ้าง.....	124
4.2.2 เจ้าหนี้ผู้รับจ้างนำ.....	124
4.2.3 เจ้าหนี้ผู้ทรงสิทธิยึดหน่วง.....	125
4.2.4 เจ้าหนี้ผู้ทรงบุริมสิทธิที่บังคับได้ทำนองเดียวกับผู้รับจ้าง.....	126
4.3 สิทธิของเจ้าหนี้มีประกันกับการเข้าสู่คดีฟื้นฟูกิจการ.....	130
4.3.1 สิทธิในการร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้.....	130
4.3.2 สิทธิในการร้องคัดค้านคำร้องขอฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้.....	131
4.4 สิทธิของเจ้าหนี้มีประกันกับการพักบังคับชำระหนี้.....	132
4.5 สิทธิของเจ้าหนี้มีประกันในการยื่นคำขอรับชำระหนี้.....	137
4.5.1 หนี้ที่อาจขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ.....	137
4.5.2 การตรวจและโต้แย้งคำขอรับชำระหนี้.....	141
4.6 สิทธิของเจ้าหนี้มีประกันที่ต้องได้รับความคุ้มครองจากแผนฟื้นฟูกิจการ.....	142
4.6.1 การตั้งผู้ทำแผน.....	142
4.6.2 ผลของคำสั่งตั้งผู้ทำแผน.....	143
4.6.3 แผนฟื้นฟูกิจการ.....	144

สารบัญ (ต่อ)

ญ

หน้า

4.6.4 การแบ่งกลุ่มเจ้าหน้าที่.....	144
4.6.5 การลงมติยอมรับแผน.....	146
บทที่ 5 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับสิทธิของเจ้าหน้าที่มีประกันในการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้.....	148
5.1 การคุ้มครองเจ้าหน้าที่มีประกันกับสถานะการพักบังคับชำระหนี้.....	148
5.2 การจัดลำดับชั้นเจ้าหน้าที่มีประกันและการออกเสียงยอมรับแผนฟื้นฟูกิจการ.....	159
5.2.1 การจัดลำดับชั้นเจ้าหน้าที่มีประกันในการประชุมเจ้าหน้าที่เพื่อพิจารณาแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้.....	159
5.2.2 สิทธิของเจ้าหน้าที่มีประกันในการได้รับชำระหนี้ตามแผนฟื้นฟูกิจการและสิทธิในการลงคะแนนเสียงเพื่อยอมรับหรือคัดค้านแผน.....	167
5.3 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับสิทธิของเจ้าหน้าที่มีประกันในการได้รับความคุ้มครองตามแผน.....	175
บทที่ 6 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	182
6.1 บทสรุป.....	182
6.2 ข้อเสนอแนะ.....	190
รายการอ้างอิง.....	192
บรรณานุกรม.....	196
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	198